

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาแบบแผนการบริโภคอาหารของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียมในสิ่งแวดล้อม ตำบลแม่ดาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Quantitative and Qualitative) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบแผนการบริโภคอาหารของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียมในสิ่งแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแบ่งการนำเสนอออกเป็นส่วน ๆ ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปและแบบแผนการบริโภคอาหารของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียมในสิ่งแวดล้อม ตำบลแม่ดาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ข้อมูลเกี่ยวกับแบบแผนการบริโภคอาหาร
3. ข้อมูลการบริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียม

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความเสี่ยงการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียม

ส่วนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียมตามข้อมูลพื้นฐานที่ต่างกัน

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปและแบบแผนการบริโภคอาหารของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียมในสิ่งแวดล้อม ตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (n = 373)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	189	50.70
หญิง	184	49.30
อายุ		
15 – 24 ปี	43	11.50
25 – 34 ปี	48	12.90
35 – 44 ปี	77	20.60
45 – 54 ปี	88	23.60
55 – 64 ปี	59	15.80
65 ปีขึ้นไป	58	15.50
Mean = 46.99 ปี , S.D.=16.69 ปี , Min = 15 ปี, Max = 92 ปี		
น้ำหนัก		
ต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	56	15.00
45 – 64 กิโลกรัม	227	60.90
65 กิโลกรัมขึ้นไป	90	24.10
Mean = 56.81 กิโลกรัม, S.D.= 10.23 กิโลกรัม, Min = 26 กิโลกรัม, Max = 83 กิโลกรัม		
ศาสนา		
พุทธ	370	99.20
คริสต์	2	0.50
อิสลาม	1	0.30

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (n = 373)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	67	18.00
คู่	264	70.80
หม้าย/หย่า/แยก	42	11.30
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่เคยได้รับการศึกษา	16	4.30
ประถมศึกษา	249	66.80
มัธยมศึกษา	73	19.60
อนุปริญญา	12	3.20
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	23	6.20
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
น้อยกว่า 3 คน	171	45.80
3 - 5 คน	174	46.60
6 คน ขึ้นไป	28	7.50
อาชีพหลัก		
เกษตรกรรม	151	40.50
ไม่ใช่เกษตรกรรม	222	59.50
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อปี		
น้อยกว่า 80,000 บาท	207	55.50
ตั้งแต่ 80,001 บาทขึ้นไป	166	44.50
Mean = 103,857.90 บาท, Median=80,000 บาท, S.D = 8,830.81 บาท,		
Min = 10,000 บาท, Max = 600,000 บาท		
ภูมิลำเนา		
อยู่มาตั้งแต่เกิด	314	84.20
ย้ายมาจากพื้นที่อื่น	59	15.80

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (n = 373)	ร้อยละ
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
น้อยกว่า 20 ปี	63	16.90
20 – 39 ปี	103	27.60
40 – 59 ปี	127	34.00
60 ปีขึ้นไป	80	21.40
Mean = 42.53 ปี, S.D = 19.37 ปี, Min = 1 ปี, Max = 92 ปี		

จากตาราง 13 กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายกับหญิงใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 50.70 ร้อยละ 49.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 45 – 54 ปี ร้อยละ 23.60 มีน้ำหนักระหว่าง 45 – 64 กิโลกรัม ร้อยละ 60.90 น้ำหนักเฉลี่ย 56.81 กิโลกรัม นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด ร้อยละ 99.20 สถานภาพสมรสคู่ มากที่สุด ร้อยละ 70.80 การศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 66.80 มีสมาชิกในครัวเรือน 3 – 5 คน มากที่สุด ร้อยละ 46.60 ประกอบอาชีพ อื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาชีพเกษตรกรรม มากที่สุด ร้อยละ 59.50 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 40.50 ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ย 103,857.90 บาทต่อปี กลุ่มตัวอย่างอยู่อาศัยในพื้นที่มาตั้งแต่เกิด ร้อยละ 84.20 ระยะเวลาที่อยู่อาศัย เฉลี่ย 42.53 ปี

2. ข้อมูลเกี่ยวกับแบบแผนการบริโภคอาหาร

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลเกี่ยวกับแบบแผนการบริโภคอาหาร

แบบแผนการบริโภคอาหาร	จำนวน(n=373)	ร้อยละ
จำนวนมื้ออาหารที่รับประทาน		
2 มื้อ	18	4.80
3 มื้อ	354	94.90
มากกว่า 3 มื้อ	1	0.30
Mean = 2.95 , S.D. = 0.22 , Min = 2 , Max = 4		
วิธีการปรุงอาหาร		
ปรุงอาหารรับประทานที่บ้าน	367	98.40
ซื้ออาหารมารับประทาน	6	1.60
ผู้รับผิดชอบในการซื้ออาหาร		
แม่บ้าน	341	91.40
พ่อบ้าน	32	8.60
ผู้รับผิดชอบในการประกอบอาหาร		
แม่บ้าน	341	91.40
พ่อบ้าน	32	8.60
ค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารสำหรับครอบครัว		
โดยเฉลี่ยต่อวัน		
น้อยกว่า 50 บาท/วัน	31	8.30
50 – 100 บาท/วัน	281	75.30
มากกว่า 100 บาท/วัน	61	16.40
การรับประทานอาหารนอกบ้าน		
ไม่เคย	280	75.10
เคย	93	24.90

ตาราง 14 (ต่อ)

แบบแผนการบริโภคอาหาร	จำนวน(n=373)	ร้อยละ
ความถี่ในการรับประทานอาหารนอกบ้าน		
เคยทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 มื้อ	36	38.71
ประมาณ 2 – 3 วัน/สัปดาห์	21	22.58
ประมาณ 4 – 5 วัน/สัปดาห์	9	9.68
สัปดาห์ละครั้ง	17	18.28
อื่นๆ	7	7.53

จากตาราง 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง รับประทานอาหารวันละ 3 มื้อ ร้อยละ 94.90 ปรุงอาหารรับประทานเองที่บ้าน ร้อยละ 98.40 ผู้รับผิดชอบในการซื้อ และ ปรุงอาหารในครอบครัว คือ แม่บ้าน ร้อยละ 91.40 เท่ากัน ค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารสำหรับครอบครัวโดยเฉลี่ย คือ 50 – 100 บาทต่อวัน ร้อยละ 75.30 กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก ไม่เคยรับประทานอาหารนอกบ้าน ร้อยละ 75.10 และเคย ร้อยละ 24.90 ความถี่ มากที่สุดคือ ทุกวัน อย่างน้อยวันละ 1 มื้อ ร้อยละ 38.71

3. ข้อมูลการบริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียม

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชนิดอาหาร ที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียม

ชนิดของอาหารที่บริโภค	จำนวน(n=373)	ร้อยละ
ข้าวสวย	346	92.76
ผักชี	345	92.49
ข้าวเหนียว	315	84.45
มะเขือเปราะ	263	33.78
ผักกูด	126	33.78
ปลาไหล	103	27.61
หมาก	25	6.70

จากตาราง 15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างบริโภค ข้าวสวย มากที่สุด ร้อยละ 92.76 รองลงมา คือ ผักชี ร้อยละ 92.49 และ ข้าวเหนียว ร้อยละ 84.45

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งที่มาของอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียม

แหล่งที่มาของอาหารบริโภค	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ข้าวสวย (n=346)		
ปลูกเอง	155	44.80
ซื้อ	191	55.20
ผักชี (n=345)		
ปลูกเอง	72	20.87
ซื้อ	273	79.13
ข้าวเหนียว (n=315)		
ปลูกเอง	138	43.81
ซื้อ	177	56.19
มะเขือเปราะ (n=263)		
ปลูกเอง	107	40.68
ซื้อ	156	59.32
ผักกูด (n=126)		
ปลูกเอง	108	85.71
ซื้อ	18	14.29
หอม (n=25)		
ปลูกเอง	5	20.00
ซื้อ	20	80.00
ปลาไหล (n=103)		
ลำห้วยแม่ตาว	80	77.67
นอกลำห้วยแม่ตาว	23	22.33

จากตาราง 16 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง บริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียม ดังนี้ ข้าวสวย ผักชี ข้าวเหนียว มะเขือเปราะ ผักกูด และ หมาก แหล่งที่มาของอาหารส่วนใหญ่ได้มาจากการปลูกเอง ร้อยละ 44.80 , 20.87 , 43.81 , 40.68 , 85.71 และ 20.00 ตามลำดับ ได้มาจากการซื้อ ร้อยละ 55.20 , 79.13 , 56.19 , 59.32 , 14.29 และ 80.00 ตามลำดับ ส่วนปลาไหล ได้มาจากลำห้วยแม่ตาว ร้อยละ 77.67

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความเสี่ยงการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียม

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเสี่ยงการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหารที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียม

ระดับความเสี่ยง	จำนวน (n=373)	ร้อยละ
เสี่ยงต่ำ (น้อยกว่า 3 คะแนน)	215	57.64
เสี่ยงปานกลาง (4 - 5 คะแนน)	125	33.51
เสี่ยงสูง (6 คะแนนขึ้นไป)	33	8.85
Mean = 3.22 , S.D.=1.59 , Min = 0 , Max = 7		

จากตาราง 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหารที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียม มีระดับความเสี่ยงต่ำ สัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 57.64 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง และ ระดับสูง ร้อยละ 33.51 และ 8.85 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารแคดเมียมตามข้อมูลพื้นฐานที่ต่างกัน

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร กับ เพศ

การเปรียบเทียบ	จำนวน(n=373)	\bar{X}	S.D.	t	P - value
เพศ					
ชาย	189	3.13	1.68	1.143	0.254
หญิง	184	3.32	1.48		

จากตาราง 18 พบว่า เพศ มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร กับ สถานภาพสมรส

การเปรียบเทียบ	จำนวน(n=373)	\bar{X}	S.D.	t	P - value
สถานภาพสมรส					
ไม่มีคู่สมรส	109	3.07	1.55	0.642	0.237
มีคู่สมรส	264	3.28	1.60		

จากตาราง 19 พบว่า สถานภาพสมรส มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร กับ ระดับการศึกษา

การเปรียบเทียบ	จำนวน(n=373)	\bar{X}	S.D.	t	P - value
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษา และ ต่ำกว่า	265	3.34	1.61	2.258*	0.025
มัธยมศึกษาขึ้นไป	108	2.93	1.49		

*P – value < .05

จากตาราง 20 พบว่า ระดับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value = .025) โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงมากกว่าระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร กับ อาชีพ

การเปรียบเทียบ	จำนวน(n=373)	\bar{X}	S.D.	t	P - value
อาชีพ					
เกษตรกรรวม	151	3.88	1.47	7.044**	0.000
อื่น ๆ (ไม่ใช่เกษตรกร)	222	2.77	1.51		

** P – value < .01

จากตาราง 21 พบว่า อาชีพ มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < .001) โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงมากกว่า อาชีพอื่น ๆ

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร กับ รายได้ของครอบครัว

การเปรียบเทียบ	จำนวน(n=373)	\bar{X}	S.D.	t	P - value
รายได้ของครอบครัว					
น้อยกว่า 80,000 บาท	207	3.09	1.77	1.813	0.062
ตั้งแต่ 80,001 บาทขึ้นไป	166	3.39	1.32		

จากตาราง 22 พบว่า รายได้ มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร กับ การอยู่อาศัยในพื้นที่ (ภูมิลำเนา)

การเปรียบเทียบ	จำนวน(n=373)	\bar{X}	S.D.	t	P - value
การอยู่อาศัย (ภูมิลำเนา)					
อยู่มาตั้งแต่เกิด	314	3.23	1.63	0.385	0.703
ย้ายมาจากพื้นที่อื่น	59	3.15	1.36		

จากตาราง 23 พบว่า การอยู่อาศัย (ภูมิลำเนา) มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงต่อการได้รับสารแคดเมียมเข้าสู่ร่างกายจากการบริโภคอาหาร ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

แบบแผนการบริโภคอาหารและ แหล่งที่มาของอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน สารแคดเมียมที่กลุ่มตัวอย่างนำมาบริโภค

แบบแผนการบริโภคข้าว

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเรื่องการบริโภคข้าวว่า กลุ่มตัวอย่างบริโภคข้าวจากการทำนา เองนอกพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียม คือ พื้นที่ต่างตำบล ต่างอำเภอ เป็นนาที่อาศัยน้ำฝนในการเพาะปลูกข้าว หรือนำน้ำฟ้า ดังคำกล่าวที่ว่า

“ปะเดี๋ยวนี้กินข้าวที่หนองยะโนป่า นอกแคดเมียม เป็นน่าน้ำฟ้า แต่ก่อนนี้กินข้าวดี บ้านนี้ละ”

หญิงไทย อายุ 56 ปี , ผู้ให้ข้อมูล วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2553

กลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม ซื้อข้าว ที่เพาะปลูกจากต่างอำเภอ ต่างตำบล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่มีการปนเปื้อนแคดเมียมในสิ่งแวดล้อม และ ซื้อข้าวสารบรรจุถุงจากห้างสรรพสินค้ามาบริโภค ดังคำกล่าวที่ว่า

“ข้าวซื้อจากห้างมาปุ้ยนะ ที่เป็นบ่มีแคดเมียม”

หญิงไทย อายุ 61 ปี , ผู้ให้ข้อมูล วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2553

“ข้าว ซื้อข้าวถุง ซื้อจากห้างสรรพสินค้า”

หญิงไทย อายุ 51 ปี , ผู้ให้ข้อมูล วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553

กลุ่มตัวอย่างบางราย ยังคงบริโภคข้าวที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนสารแคดเมียม เพราะคิดว่าคงมีปริมาณของแคดเมียมในนาไม่มากนัก และ ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพดังคำกล่าวที่ว่า

“กินข้าวปลูกในน่านีละ นามีแคดเมียมน้อย ครั้งแรกที่หมอบอกว่าเป็นแคดเมียม หยุดกินไป 3 ปี ปีนี้ออกกินข้าววันนี้ ก้อคิดว่าคงบ่หนักก้า ก้อเลยกิน”

หญิงไทย อายุ 63 ปี, ผู้ให้ข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2553

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางรายซื้อข้าวจากตัวอำเภอมาบริโภค และให้ความเห็นว่าข้าวที่ไปซื้อมาบริโภคจากตัวอำเภอนั้น ตนก็ไม่แน่ใจว่าเป็นข้าวที่นำมาจากแหล่งใด อาจเป็นข้าวที่มาจากพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนแคดเมียมในสิ่งแวดล้อมจากตำบลแม่ตาวก็ได้ และนอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลว่ายังคงบริโภคข้าวที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนแคดเมียมอยู่ เพราะ เห็นว่าประชาชนคนอื่น ๆ ในชุมชนก็ยังคงบริโภคข้าวดังกล่าวกันอยู่ หากซื้อข้าวจากตัวอำเภอมาบริโภค ก็คงเป็นข้าวที่เพาะปลูกจากตำบลแม่ตาวเช่นเดียวกัน และยังมีคนปลูกข้าวเพื่อจำหน่ายอยู่ เพราะข้าวมีราคาสูง ดังคำกล่าวที่ว่า

“กินเหมือนเดิมฮั่นนะ จะเปลี่ยนอะหยั่งนื้อ ข้าวก๋อบได้เปลี่ยน ข้าวที่นานี้เป็นก๋อบอกว่าบ้อฮั่นแล้วถ้าเฮาบักินเฮาไปซื้อของเป็น เฮาคิดแล้วซื้อของเป็นก๋อข้าวตามหมู่บ้านละ เฮาว่าข้าวอันเดียวกันนี้ละเฮาผ้อหนา อันนี้เฮายะเองก๋อว่าดีละนื้อ เฮาบักใจพ่นหยุกพ่นยานื้อเฮาก๋อฮั่นข้าวเนี้ยก่า ก๋อเฮายะนา นาแคดเมียมเฮานี้ละ เอาไว้กิน ปีนี้ยังบักได้ขายก่าเตื่อ คนเขาก๋อซื้อเหมือนกัน ไรก็ดีเป็นซื้อ ล้าเป็นห้า หก พัน เขาก๋อบ่ขาย ปีที่แล้วก๋อขาย ถ้ากินบ่หมดก๋อขายก่านื้อ ถ้าเฮาขายเฮาซื้อกิน เขาก๋อซื้อข้าวแม่สอดนื้อน้ออย่างเก่าะบักได้ไปซื้อที่ไหน เขาก๋อซื้อข้าวอันเดียวกันนี้ เพราะทางแพเป็นก๋อทำนากันน้ออยู่ เป็นซื้อเป็นก๋อใส่ถุงขาย คนไปซื้อกินมันก๋ออย่างเก่า เฮาบ่ยะนาเฮาไปซื้อกิน เฮาซื้อข้าวแม่สอด ก๋อข้าวบ้านเฮานี้ละ”

หญิงไทย อายุ 54 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 25 กุมภาพันธ์ 2553

แบบแผนการบริโภคพืชผัก

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคพืชผัก ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพาะปลูกผักไว้บริโภคเอง เป็นผักประเภทผักสวนครัว แต่จะหลีกเลี่ยงการใช้น้ำจากลำห้วยแม่ตาวในการรดผัก โดยใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้นแทน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายบางส่วนยังไม่แน่ใจว่า น้ำจากบ่อน้ำตื้นจะมีแคดเมียมปนเปื้อนอยู่ด้วยหรือไม่ ส่วนผักที่ขึ้นตามริมห้วยแม่ตาวกลุ่มตัวอย่างจะไม่ค่อยนำมาบริโภค เพราะ กลุ่มตัวอย่างทราบว่าผักเหล่านี้จะมีการปนเปื้อนแคดเมียมสูง และ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างบริโภคผักเหล่านี้ลดลง เช่น สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ไม่สามารถไปเก็บผักเหล่านั้นมาบริโภคได้ และมีแรงงานต่างด้าวชาวพม่าเก็บไปบริโภค ทำให้ผักเหล่านี้ลดจำนวนลง ส่วนผักชนิดอื่น ๆ จะซื้อจากตลาดมาบริโภค แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางรายเกิดข้อสงสัยว่าอาจเป็นผักที่เพาะปลูกกันในพื้นที่ตำบลแม่ตาวแล้วนำไปจำหน่ายที่ตลาดแม่สอดก็เป็นได้ ดังคำกล่าวที่ว่า

“ผักทำครัวหลังบ้าน บางเต็อก่อทำที่โต้ง เป็นว่าผักหนาม ผักกูด ผักอันนี้ก่อนมีมะชะอมนะ ผักแกนี้ก่อนมีมะ ตีในบ้านเนี่ย ก่อบกิน ป้าบอกว่าจะไปกินผักอะหยัง เขาปลูกอะน้อ เขาบ่ได้ ใจน้ำอะหยังมาห่ออะน้อ ใจน้ำบ่อนี้ก่า เวลาฝนตกมาก่อนน้ำฝน ตอนนีก่อเลยบ่ได้กิน”

หญิงไทย อายุ 49 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 28 กุมภาพันธ์ 2553

“เก็บกินในไฮ่ในสวนเฮา ผักหละฟ่อง ผักที่มีแคดเมียมนี้ก่อนมีผักตามน้ำห้วย น้ำฮ่อง อย่างผักบั้ง ผักหนาม ผักกูด ปะเต็ยวบ่ได้กิน ชื่อกินผักตลาด”

หญิงไทย อายุ 62 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 26 กุมภาพันธ์ 2553

“ผักตามบ้านบ่ได้ใจน้ำเหมืองบ่มีแคดเมียมก่า ผักที่กินก่ปลูกกินคนเดียว กิน ผักกาด ผักแคบ ผักหละ ตามบ้าน ผักที่มีแคดเมียมก่อนมีผักกาดจ้อน ผักกูด บ่ล้าชื่อกิน ตอนที่บ่มี ก่อกินผักตามห้วย พอมีแคดเมียมก่บ่ได้ไปเซาะ แต่ก่อนไปเซาะ เซาะกินผักแคบ ผักหนาม ผักกูด หล่าห้วย ปะเต็ยวบ่ได้ไปเลย จะไปก่บ่ได้เพราะมันอุกป่าอ้อย แต่ก่อนนีก่กินเป็นชะ เป็นชะ มันก่อนมีแคดเมียมทั้งนั้นหนา”

หญิงไทย อายุ 61 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 24 กุมภาพันธ์ 2553

กลุ่มตัวอย่างบางรายยังคงบริโภคผักพื้นบ้านที่ขึ้นตามริมห้วยแม่ดาวอยู่ตามปกติ เพราะคิดว่าไม่ได้กินผักเหล่านี้บ่อยครั้งนัก ส่วนผักที่รับประทานบ่อยจะเป็นผักที่ปลูกเองและไม่ได้ใช้น้ำจากลำห้วยแม่ดาวในการรดผัก ดังคำกล่าวที่ว่า

“ผักที่มีแคดเมียมก่อนมี ผักในน้ำ ผักหนามจะอันน้อ ก่อได้กิน ผักหนามก่ดิ่งกิน ปะเต็ยนี้ก่กิน แต่ก่อนก่กิน มันบ่ใจกินบ่ย่น้อ แล้วก่กินผักตามบ้านเป็นผักแคบผักหยังนี้ก่า แต่ ผักกาดนี้ก่เจี้ยก่า บ่มีก่าน้อผักกาด เขาปลูกตามบ้าน บ่ใจเอน้ำห้วยหุด หมอเป็นก่บ่ว่าฮื่อ กิน ผักที่มีสาร ปลูกตามบ้านถ้าเอน้ำห้วยหุดมันก่บ่ดีกิน”

หญิงไทย อายุ 51 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 6 มีนาคม 2553

แบบแผนการบริโภคปลาและสัตว์น้ำจืด

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคปลาและสัตว์น้ำจืดว่า กลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม จะไม่บริโภคปลาและสัตว์น้ำจืดจากลำห้วยแม่ดาว เพราะทราบว่ามีการปนเปื้อนสารแคดเมียม โดยเฉพาะปลาไหลซึ่งมีสารแคดเมียมปนเปื้อนมากที่สุด ส่วนใหญ่จะบริโภคปลาจาก

บ่อเลี้ยงปลาที่ขุดขึ้นเองตามหัวไร่ปลายนาของตนเองบ้าง ซึ่งจากตลาดบ้าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้หาปลาจากลำห้วยแม่ตาวมาบริโภคแล้วเนื่องจากอายุที่มากขึ้นทำให้ไม่สามารถไปหาปลาได้เหมือนในอดีต และ ปริมาณปลาในลำห้วยแม่ตาวก็มีปริมาณน้อยลง เพราะ สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ไปหาปลาได้น้อยลง รวมทั้งการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ก็ทำให้ปริมาณปลาลดลงเช่นกัน ประกอบกับมีแรงงานต่างด้าวชาวพม่ามักหาปลาเหล่านี้ไปบริโภคกันมาก ดังคำกล่าวที่ว่า

“ปาก่อกิน ถ้าในน้ำ ในสระ ในห้วยนี่หนาเฮาบ่แคว่นหา เฮาก่อป่ได้กิน ที่กินก่มีสระ อยู่ที่ตั้ง ปาก่กินที่บ้านส่วนใหญ่จะ ปาก่ห้วยบ้านเฮาทำจะมีแคดเหมียมพ่อง แต่ก่ป่อยู่ว่ามีป่าอะหยัง พ่อง เขาว่าเอียน(ปลาไหล)ซ้ามีนั๊กเพราะมันจี่สูก้าอัน แต่ก่กิน บ่ค่อยได้กินดีมันบ่มีหนาปะเตี่ยว บ้านเฮานะ บ่ค่อยได้เซาะกันละ แก่ ๆ กันละ เมื่อหนุ่ม ๆ เมื่อลูกน้อย ๆ ก่อเซาะกินกัน นี่ละตาม ห้วย ปะเตี่ยวนี่แกล่ละ บ่ได้เซาะ”

หญิงไทยอายุ 63 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 4 มีนาคม 2553

“แต่ก่กินป่านา ยะนากินป่านาตลอด ปะเตี่ยวบ่ได้กินละ มันตึงบ่มีฮื้อก่กิน ถ้าปะเตี่ยวมีก่กิน บ่มีก่กิน กลัวแคดเหมียมอย่างเก่าะ”

หญิงไทย อายุ 56 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 28 กุมภาพันธ์ 2553

“ก่อนฮื้อว่ามีแคดเหมียม ก่กินป่าตามหมู่บ้าน ก่กินกู่อย่าง เพราะสมัยก่อนมัน ยางก่อบ นั๊ก มีบู่มีป่าอยู่นั๊ก ปะเตี่ยวนี่บู่ปาก่บ่ค่อยมี เฮาเซาะหาก่กินบ่ตันมัน ยางเขา เซาะบ่เก่ง เขาเซาะ เก่งเขาก่อได้กิน”

หญิงไทย อายุ 63 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 4 มีนาคม 2553

มีกลุ่มตัวอย่างบางรายยังคงบริโภคปลาจากลำห้วยแม่ตาวเพราะลูกหลานไปหามาให้บริโภค และ ซื้อปลาที่แรงงานต่างด้าวหามาจากลำห้วยแม่ตาวมาบริโภคกัน ดังคำกล่าวที่ว่า

“ป่านี่กินจากห้วยแม่ตาว ละอ่อนจับมาสูก่กิน ได้อะหยังมาก่อกินที่ได้มาจากตามหมู่บ้าน ถ้าเป็นปาก่ก็ตามห้วยหมู่บ้าน มันคงจะมีแคดเหมียมเหมือนกันละ ที่บ่ได้ ก่อซื้อกาด”

ชายไทย อายุ 80 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 3 มีนาคม 2553

“วันก่อนก่อนซื้อป่าหลิม(ปลาช่อน)ซิงไว้อันตัว ซื่อจากยาง(แรงงานต่างด้าว) ถ้ายางเอา
มาขาย ท่าจะเอามาจากน้ำเหมือง”

หญิงไทย อายุ 54 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 25 กุมภาพันธ์ 2553

แบบแผนการบริโภคน้ำ

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับการบริโภคน้ำว่า บริโภคน้ำฝน เนื่องจากทราบ
ว่ามีการปนเปื้อนแคดเมียมในสิ่งแวดล้อม และ น้ำจากบ่อน้ำตื้นมีรสชาติไม่ดี จึงไม่นำน้ำจากบ่อ
น้ำตื้นมาบริโภคกัน แต่จะใช้เพื่อล้างภาชนะ ซักเสื้อผ้า จะไม่นำมาใช้ในการประกอบอาหาร และ
มีกลุ่มตัวอย่างบางรายซื้อน้ำบรรจุขวดมาบริโภคกันในครัวเรือน เนื่องจากบ้านตั้งอยู่ใกล้โรงงาน
อุตสาหกรรมด้วยจึงไม่กล้าบริโภคน้ำฝน ดังคำกล่าวที่ว่า

“น้ำดื่มน้ำฝนตรงเอาหลังคา สมัยก่อนกินน้ำบ่อ แต่ก่อนกินน้ำฝนมาเมินละเพราะว่า
สมัยก่อนเป็นกินน้ำบ่อกันน้อ ตั้งแต่เมื่อน้อย ๆ บ่อบาดาล บ่อใต้ดินเฮานี้ละ พอบ้านเมืองเจริญมา
มีโถงมีอะหยังก่อสร้างไว้ใสน้ำกินนี่กะ ส่วนน้ำบ่อก่อนเอาไว้ไว้”

หญิงไทย อายุ 63 ปี, ให้ข้อมูล 8 มีนาคม 2553

“กินน้ำฝน เมื่อก่อนนั้นกินน้ำบ่อบ้านนี่กะ พอเป็นแคดเมียมแล้วเป็นห้าม จากนั้นมา
ก่อนเลยบ่อได้กินกัน บ่ได้ไว้ ขนาดใส่แกงนี่ยังบ่ใส่หนา นอกจากไว้ล้างถ้วย ซักเสื้อ ซักผ้า หุงข้าวก่อน
ยังบ่ได้ใส่ เฮาใจน้ำฝนใส่โถงใหญ่ ๆ ตรงไว้”

ชายไทย อายุ 75 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 27 กุมภาพันธ์ 2553

“น้ำก่อนกินน้ำฝน ก่อนที่จะมีแคดเมียมก่อนกินน้ำบ่อ ถ้าน้ำมันบ่มีเฮาก่อนได้ซื้อกิน น้ำ
บ่อตั้งบ่กินซักเตี้ยละบะเดี๋ยว เพราะมันบ่ล้า ที่บ่กินเพราะมันบ่ล้า”

หญิงไทย อายุ 54 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 3 มีนาคม 2553

“น้ำนี้สมัยแต่ก่อน เมื่อน้อย ๆ ก่อนกินน้ำบ่อ สมัยก่อนบ่กินน้ำฝนกันน้อ กินบ่อ บ่อพื้น
นี่กะ ปะเดี๋ยวกินน้ำฝนละ”

ชายไทย อายุ 56 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 26 กุมภาพันธ์ 2553

“น้ำก่อกู้กัน แต่ก่อนไปไต้งก่อกู้กันน้ำบ่ก่าเนือปะเดี่ยวนีบ่ค้อยมีน้ำบ่กั้นละ กั้น
ก่อบไ้ก่ล้ากั้นกันละเป็นยา เป็นหยังกันเนือ น้ำฝนนี้ก่อกู้กันได้นะเพราะใกล้โรงงานเป็นสารพิษเป็น
ว่า ควันมันนั๊ก นั๊กกว่าควันโรงสี”

หญิงไทย อายุ 61 ปี , ผู้ให้ข้อมูล 5 มีนาคม 2553

